

HÚSNÆÐISMÁL ELÐRA FÓLKS Í REYKJAVÍK

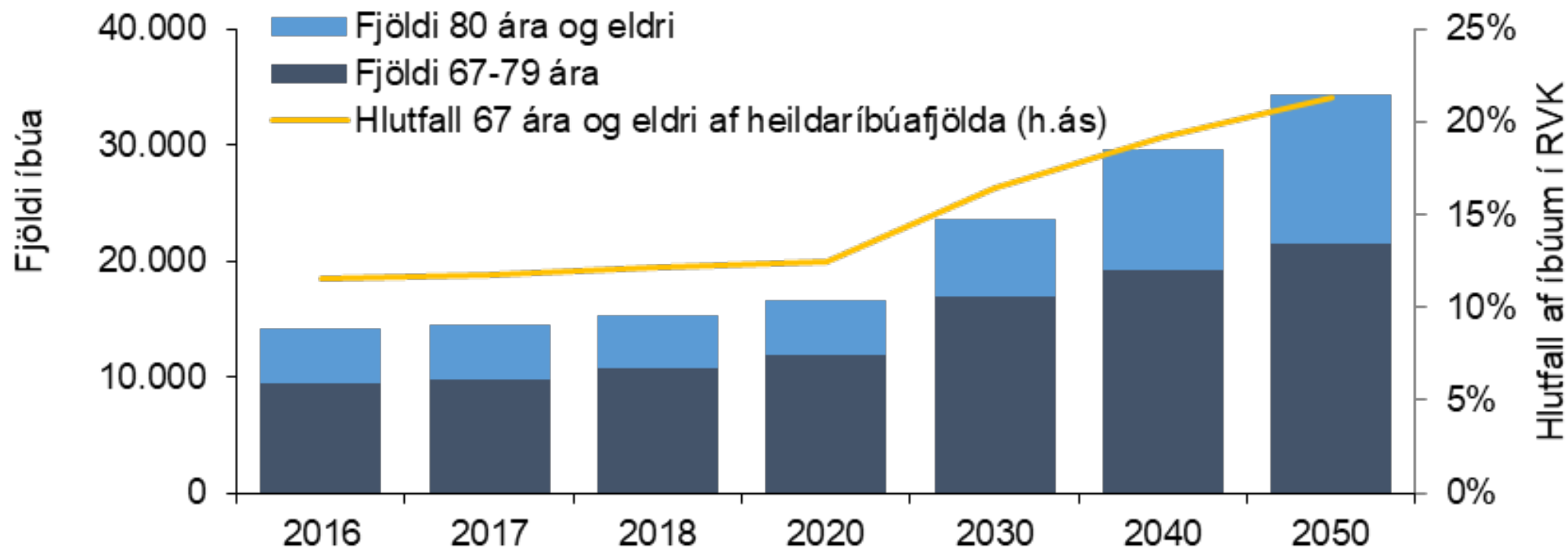
Berglind

28.september 2021

FJÖLDI ELDRA FÓLKS Í REYKJAVÍK TIL 2050

Þróun íbúa eldri en 67 ára í Reykjavík

HVAR BÝR ELÐRA FÓLK Í REYKJAVÍK?

VELFERÐARSVIÐ REYKJAVÍKURBORGAR, FÉLAGSMÁLARÁÐUNEYTIÐ OG LANDSSAMBAND ELÐRI BORGARA LÆTUR GERA KÖNNUN Á FJÖGURRA ÁRA FRESTI TIL AÐ FYLGJAST MEÐ ÞRÓUN Á HÖGUM OG LÍÐAN ALDRADRA. SÍÐASTA KÖNNUNIN FÓR FRAM FRÁ NÓVEMBER 2020 TIL JANÚAR 2021

❖ Þegar búsetuhagir hjá reykvískum þátttakendum í könnunni voru skoðaðir kom fram að;

- ❖ 87% bjuggu í eigin húsnæði
- ❖ 6% bjuggu í leiguhúsnæði
- ❖ 3% á hjúkrunarheimili
- ❖ 2% í þjónustuíbúð á vegum velferðarsviðs Reykjavíkurborgar
- ❖ 1% hjá börnum og 1% annars staðar.

❖ Þegar skoðað var nánar hvar þeir sem bjuggu í leiguhúsnæði leigðu íbúðir sínar kom í ljós að;

- ❖ 35% leigðu á almennum markaði
- ❖ 29% í leiguíbúð á vegum félagasamtaka
- ❖ 18% í félagslegu húsnæði og 18% í annars konar leiguíbúð.

STEFNA REYKJAVÍKURBORGAR ER AÐ;

- ❖ allir borgarbúar hafi öruggt húsnæði á viðráðanlegu verði, hvort sem fólk þarfnast stuðnings með sín húsnæðismál eða ekki. Húsnæðisstefna Reykjavíkurborgar nær þannig utan um húsnæðisþarfir allra borgarbúa, óháð eignarformi, stærð og gæðum húsnæðis. Það er stefna borgarinnar að borgarbúar þ.m.t. eldra fólk þurfi að geta eignast og/eða leigt húsnæði eftir þörfum hverju sinni og að fjölbreytt framboð þurfi að vera í boði í hverju hverfi.

ÞRÓUN Í HÚSNÆÐISMÁLUM ELDRA FÓLKS

- ❖ Á grundvelli húsnæðisstefnu Reykjavíkurborgar hefur á undanförnum árum verið unnið með samtökum og stofnunum, sem vilja byggja íbúðir fyrir eldri borgara
- ❖ Áætlun um að byggja um 450 íbúðir miðar vel, í samstarfi við m.a Hrafnistu, Grund, Sóltún, Samtök aldraðra og Leigufélag aldraðra/Félag eldri borgara.
- ❖ Byggingu 246 íbúðir fyrir eldri borgara er lokið
 - ❖ 120 íbúðir á framkvæmdastigi
 - ❖ samþykkt deiliskipulag er fyrir byggingu 162 íbúða eldra fólks.
- ❖ Alls hefur orðið aukning sem nemur 248 nýjum íbúðum á árunum 2019 til 2021.

HJÚKRUNARHEIMILI

- ❖ Reykjavíkurborg hefur einnig beitt sér fyrir byggingu hjúkrunarheimila og fjölgun hjúkrunarrýma í borginni en hvort tveggja er háð framlögum og samþykki ríkisins.
 - ❖ Reykjavíkurborg gerði samning við ríkið um byggingu nýs hjúkrunarheimilis með 99 rýmum sem opnað var við Sléttuveg 25 þann 28. febrúar 2020. Hjúkrunarheimilið er rekið af Hrafnistu.
- ❖ Þann 25. maí 2021 undirrituðu heilbrigðisráðherra og borgarstjóri samning um byggingu hjúkrunarheimilis við Mosaveg í Grafarvogi fyrir allt að 144 íbúa. Samhliða staðfestu ráðherra og borgarstjóri sameiginlega viljayfirlýsingu um byggingu hjúkrunarheimilis fyrir allt að 200 íbúa á svæði við Ártúnshöfða. Unnið er að skipulagningu svæðisins og er stefnt að því að hægt verði að hefja verklegar framkvæmdir við nýtt hjúkrunarheimili í Grafarvogi árið 2023.

ÞJÓNUSTUÍBÚÐIR SAMKVÆMT LÖGUM UM MÁLEFNI ALDRAÐA

- ❖ Samkvæmt 13. grein laga um málefni aldraða 1999/25, telst til öldrunarþjónustu sveitarfélaga að sjá til þess að til staðar séu þjónustuíbúðir aldraða sem geta verið sjálfseignar-, leigu- og búseturéttaríbúðir.
- ❖ Jafnframt segir að áður en bygging þjónustuíbúða fyrir aldraða hefst beri að afla framkvæmdaleyfis hjá ráðherra og gildir það jafnt um framkvæmdir á vegum sveitarfélaga og á frjálsum markaði.
- ❖ Jafnframt skal skýra ráðuneytinu frá því hver muni bera ábyrgð á rekstri sameignar og sameiginlegrar þjónustu í húsnæðinu.
- ❖ Einnig segir í 16. grein að íbúðir skuli uppfylla vissar kröfur um aðbúnað og þjónustu en þar á að vera öryggiskerfi, aðgangur að félagsstarfi og möguleiki á fæði, þvotti og þrifum.
- ❖ Íbúar í þjónustuíbúðum greiða sjálfir fyrir þá þjónustu sem þeir kjósa í samræmi við gjaldskrá. Íbúar í þjónustuíbúðum eru ætlaðar öldruðum sem geta búið sjálfstætt og eiga þeir sama rétt og aðrir á heimahjúkrun og félagslegri heimaþjónustu.

HVER ER MUNURINN Á ÞJÓNUSTUÍBÚÐUM REYKJAVÍKURBORGAR OG EINKAADILA?

- ❖ Samkvæmt lögum geta bæði sveitarfélög og einkaaðilar byggt þjónustuíbúðir og borið ábyrgð á rekstri sameignar og sameiginlegrar þjónustu í húsnæðin. Munurinn á þjónustuíbúðum sem Reykjavík borg rekur og öðrum í rekstri annara aðila er sá að þær fyrrnefndu eru skilgreindar sem félagslegt húsnæði og er leiguverð því lægra og þeir einir sem uppfylla reglur um félagslegt húsnæði eiga rétt á búsetu þar.
- ❖ Sem dæmi má nefna að þann 1. september 2021 var húsaleiga í;
 - ❖ einstaklingsíbúð 30,3 fermetrar að stærð kr. 74.076 á mánuði
 - ❖ einstaklingsíbúð 34,6 fermetrar að stærð, kr. 89.133
 - ❖ einstaklingsíbúð 36,5 fermetrar að stærð kr. 91.331
 - ❖ tveggja herbergja íbúð, 50,9 fermetrar að stærð kr. 128.197 á mánuði.

AÐRAR ÍBÚÐIR FYRIR ALDRAÐA

Aðrar íbúðir fyrir eldri borgara bjóðast víða á frjálsum markaði. Oft eru þær byggðar í nágrenni við hjúkrunarheimili eða félags- og þjónustumiðstöðvar eldri borgara. Aðstaða í þessum íbúðum og þjónusta sem stendur íbúum til boða getur verið mismunandi.

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar skilgreinir gjarnan íbúðir fyrir eldri borgara út frá aðgengi og umfangi þeirrar þjónustu sem íbúum stendur til boða og er íbúðunum skipt í þrjá flokka.

ÞJÓNUSTUÍBÚÐIR- SKILGREINING

Íbúðir í 1 flokki eru almennar íbúðir fyrir eldra fólk, í fjölbýlishúsum sem einkaaðilar eða félagssamtök hafa byggt og oftast eru íbúðirnar einkaeign eða til útleigu. Við byggingu og frágang íbúða hefur verið gætt að aðgengis- og öryggismálum, s.s. með lyftum, handriðum, breiðum göngum og öryggisdúkum á gólfum. Íbúum stendur til boða heimaþjónusta og heimahjúkrun sem veitt er frá heimaþjónustu í hverfinu samkvæmt einstaklingsbundnu mati með sama hætti og aðrir íbúar Reykjavíkur.

Íbúðir í 2 flokki eru almennar íbúðir fyrir eldra fólk, í fjölbýlishúsum sem einkaaðilar eða félagssamtök hafa byggt og oftast eru **íbúðirnar í einkaeign eða til útleigu. Við byggingu og frágang hefur verið gætt að aðgengis- og öryggismálum. Innangengt er í félags- og þjónustumiðstöð þar sem aðstaða er fyrir íbúa til að sinna félagsstarfi. Sameiginlegur matur í hádegi er í boði.** Heimaþjónusta og heimahjúkrun er veitt frá heimaþjónustu hverfinu samkvæmt einstaklingsbundnu mati, með sama hætti og aðrir íbúar Reykjavíkur.

Íbúðir í 3. flokki uppfylla sömu skilyrði og í 2. flokki nema að auki er heimaþjónusta og jafnvel heimahjúkrun veitt af starfsfólki sem á starfsstöð í húsinu auk þess sem veitt er sólarhringsþjónusta/vaktþjónusta. Sameiginlegur matur er í boði í öll mál. Íbúðir í þessum flokki eru allar þjónustuíbúðir í eigu Félagsbústaða sem velferðarsvið Reykjavíkurborgar úthlutar í. Einnig íbúðir í Eirarhúsi og Eirborgum en heimaþjónusta er veitt samkvæmt samningi við velferðarsvið Rvk..

Í REYKJAVÍK ERU 2563 ÍBÚÐIR SKILGREINDAR FYRIR ELDRI BORGARA

- ❖ Um að ræða almennar íbúðir, félagslegar leiguíbúðir á vegum Reykjavíkurborgar, íbúðir í einkaeign, og/eða í húsnæði sem félagasamtök hafa byggt.
- ❖ Á íbúðunum er ákvæði um að kaupendur og/eða leigjendur séu 50 ára og eldri, 55 ára og eldri, 60 ára og eldri eða 65 ára og eldri.
- ❖ Hjá Félagi eldri borgara og Samtökum aldraða er einnig skilyrði að fólk sé í félaginu eða meðlimir í samtökunum. Skilyrði fyrir félagslegum leiguíbúðum eru tilgreind í V. kafla í reglum Reykjavíkurborgar um félagslegt leiguhúsnæði